

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ SENATOSU'NUN PREDATORY (ŞÜPHELİ/KORSAN/YAĞMACI/İSTİSMARCI) DERGİLERLE İLGİLİ KARARI

Uluslararası literatürde “predatory” olarak adlandırılan, Türkçe “şüpheli”, “korsan”, “yağmacı” veya “istismarcı” olarak tanımlayabileceğimiz dergi, kitap ve konferans/sempozyum/kurultay/kongre gibi etkinlikler tüm dünyada ve ülkemizde akademik saygınlığı önemli ölçüde zedelemektedir.

Herhangi bir nitelikli hakemlik süreci olmaksızın, yayınların ücret karşılığında yayımlandığı bu tür “**istismarcı**” **açık erişimli** dergi ve kitapların ayırt edici özelliği yayına kabul edilen makalelerin basımı için, önceden bilgilendirme yapılmaksızın para talep edilmesidir.

İstismarcı dergi, kitap ve etkinliklerin diğer bazı özellikleri ise şu şekildedir:

-Editörler kurulu ile ilgili doğru olmayan bilgiler yer alabilmektedir.

-Genellikle bilinmeyen veya uydurma etki faktörü ile kabul görmemiş indekslerce tarandığı ifade edilmekle birlikte bazıları bilinen indekslere girebilmektedir.

-Yazar ve *katılımcı* -*başka bir deyişle* “müşteri” sayısını artırmak amacıyla dergi, kitap ve etkinliklerin ilgi alanı ve kapsamı çok geniş olabilmektedir.

-Dergi, kitap ve etkinliğin ismi birden fazla bilim alanını kapsayan jenerik bir isim olabilmekte ve/veya “*International*”, “*European*”, “*Science*” gibi tanıdık dergi izlenimini veren sözcükleri içerebilmektedir.

-Bir sayıda aynı yazarın birden fazla makalesi yayınlanmakta ve olağandan çok sayıda makale aynı sayıda yer alabilmektedir.

-Dergi ve kitaplarda yayımlanan makalelerde, ciddi bir hakem denetiminden geçemediklerinin delili olabilecek, bilgi, imla ve ifade hataları yer alabilmektedir.

-Dergiye makale gönderilmesini sağlamak için rahatsız edici “ticari” taktikler uygulanmaktadır.

“İstismarcı” dergi ve kitaplarda yayın yapılması bilim hayatının yozlaşmasına, gelecek kuşaklara kötü örnek olunmasına yol açmaktadır. Maalesef bazı akademisyenler bu yola başvurarak tuzağa düşmektedirler.

Hacettepe Üniversitesi Senatosu yukarıda özellikleri tanımlanan “istismarcı”, açık erişimli dergi, kitap, konferans, kongre, sempozyum, kurultaylar kapsamında yapılan yayınların ve üstlenilen editörlük, editör yardımcılığı, yayın kurulu üyeliği, konferans düzenleme ve bildiri sunma gibi görevlerin, akademik kadrolarda yapılacak olan atama, yükseltme ve görev uzatmalarında hiçbir şekilde değerlendirilmeyeceği ve lisansüstü programlarda yerine getirmek zorunluluğu olan yayın şartları için kullanılamayacağı yaklaşımını benimsemektedir.